Az vég Temesvárban

Losonczi Istvánnak haláláról

Tinódi Lantos Sebestyén

A szakasz fő témája

Losonczi István kinevezése Temesvár élére, ünnepélyes bevonulása és az első védelmi intézkedések.

Mi történik ebben a blokkban?

- Tinódi rögtön a felütésben siratja Temesvár elvesztését és Losonczi István kapitány halálát.
- Hangsúlyozza, hogy Temesvár volt a keresztények legfontosabb kapuja a törökkel szemben.
- Ferdinánd király parancsára hadvezére, Castaldo tábornok (János Baptista) sorra foglalja el a várakat.
- Castaldo felismeri Losonczi vitézségét, és az ő kezére bízza Temesvárat.
- Losonczi a király és a szegény hazája iránti hűségből vállalja a feladatot, ami végül a vesztét okozza.
- Vígan bevonul a várba, és azonnal nekilát az élelem és a hadianyag felhalmozásának.
- Két ifjú nemes, Perényi Gábor és Báthori Miklós úgy szolgálják a kapitányt, mintha az apjuk lenne.
- Losonczi elhatározza, hogy vitézeivel kitör a várból, hogy csatában mutassa meg erejét.

Tartalmi összefoglaló

A krónika drámai felütéssel indít: a szerző arra kéri a hallgatóságot, hogy szánják és gyászolják meg Temesvár elvesztését, valamint a hős Losonczi István kapitány halálát. Ez a vár volt a Tiszántúlon élők legfőbb védőbástyája. A történet ezután visszaugrik a múltba, amikor Ferdinánd király hadvezére, János Baptista (Castaldo) sorra vette át a végvárakat. Mivel tudta, hogy Losonczi rendkívül bátor vitéz, rábízta Temesvár vezetését, és két tapasztalt segítőtársat (a két Kampót) is mellé adott. Losonczi tiszta szívvel, a hazája iránti kötelességtudatból engedelmeskedett, nem sejtve, hogy ez a hűség hozza majd rá a szörnyű halált. A várba való bevonulása után azonnal megkezdte a raktárak feltöltését. Két fiatal főúr, Perényi Gábor és Báthori Miklós is csatlakozott hozzá, akik apai tekintélyként tisztelték őt. A szakasz végén Losonczi elhatározza, hogy nem tétlenkedik a falak mögött, hanem portyára indul a vitézeivel.

Készült a KKPGroup zenés narrációs sorozatához.

Az vég Temesvárban

Losonczi Istvánnak haláláról

Tinódi Lantos Sebestyén

Fontosabb régi szavak

- lakosztok – laktok, éltek egy adott területen.
- végház – végvár, határ menti erődítmény.
- unszonlá – buzdította, kérlelte.
- szertelen voltába – hatalmas kiterjedésében, rendezetlenségében.
- bétakarításba – az élelem és a hadi felszerelés raktározása, begyűjtése.

Érdekesség / Történelmi háttér

A korszak krónikásaira jellemző volt, hogy a mű legelső soraiban elárulták a végkifejletet. Ezzel nem a meglepetésre, hanem a katarzisra és a gyász közös megélésére törekedtek. A szövegben említett János Baptista valójában Giovanni Battista Castaldo olasz származású császári tábornok, aki I. Ferdinánd megbízásából próbálta megszervezni a keleti országrész védelmét a törökök ellen.

- **Történelem:**

Miért nevezi Tinódi Temesvárt a kereszténység „kapujának”? Milyen stratégiai szerepe volt a várnak a Tiszántúl védelmében?

- **Irodalom:**

Figyeljük meg a mű indítását! Miért árulja el a szerző rögtön az elején a tragikus végkifejletet ahelyett, hogy fenntartaná a feszültséget?

- **Kreatív:**

Képzeljétek el a pillanatot, amikor Losonczi István és katonái ünnepélyesen, de a veszély tudatában bevonulnak Temesvárra. Milyen hangulat uralkodhatott ekkor a városban?

Készült a KKPGroup zenés narrációs sorozatához.